ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1974

Vyhlásené: 21.06.1974 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

61

VYHLÁŠKA
ministra zahraničných vecí
z 29. marca 1974
o Zmluve o nešírení jadrových zbraní

Rezolúciou Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov z 12. júna 1968 bola prijatá Zmluva o nešírení jadrových zbraní.

V mene Československej socialistickej republiky bola Zmluva podpísaná v Moskve, Washingtone a Londýne 1. júla 1968.

So Zmluvou vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky a prezident republiky ju ratifikoval. Ratifikačné listiny boli uložené u depozitárov Zmluvy - u vlády Zväzu sovietskych socialistických republík, vlády Spojených štátov amerických a vlády Veľkej Británie a Severného Írska 22. júla 1969.

Na základe svojho článku IX odseku 3 nadobudla Zmluva platnosť 5. marcom 1970 a tým dňom nadobudla platnosť aj pre Československú socialistickú republiku.

Český preklad Zmluvy sa vyhlasuje súčasne.*)

Minister:

Ing.Chňoupek v. r.

ZMLUVA

o nešírení jadrových zbraní

Štáty uzavierajúce túto Zmluvu, ďalej uvádzané ako „zmluvné strany“, berúc do úvahy ničivé dôsledky, ktoré by mala pre celé ľudstvo jadrová vojna, a z toho vyplývajúcu potrebu vynaložiť všetko úsilie na odvrátenie nebezpečenstva vzniku takej vojny a urobiť opatrenia na zaistenie bezpečnosti národov, domnievajúc sa, že šírenie jadrových zbraní by vážne zvýšilo nebezpečenstvo jadrovej vojny, v súlade s rezolúciami Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov, ktoré vyzývajú na uzavretie dohody o zamedzení ďalšieho šírenia jadrových zbraní, zaväzujúc sa napomáhať uplatnenie záruk Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu na činnosť spojenú s mierovým využitím jadrovej energie, vyjadrujúc svoju podporu výskumu, vývoju a ďalšiemu úsiliu na podporu aplikácie zásady účinných záruk v rámci systému záruk Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu, pokiaľ ide o pohyb východiskových a špeciálnych štiepnych materiálov s využitím prístrojov a iných technických spôsobov kontroly na určitých kľúčových miestach, potvrdzujúc zásadu, že výsledky mierového využitia jadrovej technológie, včítane akýchkoľvek vedľajších technologických produktov, ktoré môžu získať štáty vlastniace jadrové zbrane pri vývoji jadrových výbušných zariadení, sa majú na mierové účely poskytnúť všetkým zmluvným stranám, tak tým, ktoré jadrové zbrane vlastnia, ako aj tým, ktoré ich nevlastnia, súc presvedčené, že pri uskutočňovaní tejto zásady majú všetky zmluvné strany právo podieľať sa na čo možno najširšej výmene vedeckých informácií pre ďalší rozvoj využitia jadrovej energie na mierové účely a prispievať k tomuto rozvoju jednotlivo alebo v spolupráci s ďalšími štátmi, vyhlasujúc svoj úmysel dosiahnuť čo možno najskôr zastavenie pretekov v jadrovom zbrojení a prijať účinné opatrenia na jadrové odzbrojenie, naliehavo vyzývajúc všetky štáty k spolupráci pri uskutočňovaní tohto cieľa, pripomínajúc rozhodnutie vyjadrené zmluvnými stranami v preambule Zmluvy o zákaze pokusov s jadrovými zbraňami v ovzduší, v kozmickom priestore a pod vodou z roku 1963, usilovať sa o trvalé zastavenie všetkých pokusných výbuchov jadrových zbraní a pokračovať za týmto účelom v rokovaní, prajúc si napomáhať zmierneniu medzinárodného napätia a upevnenie dôvery medzi štátmi s cieľom uľahčiť zastavenie výroby jadrových zbraní, zničenie všetkých ich existujúcich zásob a odstránenie jadrových zbraní a ich nosičov z národných arzenálov v súlade so zmluvou o všeobecnom odzbrojení pod prísnou a účinnou medzinárodnou kontrolou, pripomínajúc, že v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov sa musia štáty vo svojich medzinárodných stykoch zdržať hrozby silou alebo použitia sily proti územnej celistvosti alebo politickej nezávislosti ktoréhokoľvek štátu alebo akéhokoľvek iného spôsobu nezlučiteľného s cieľmi Organizácie Spojených národov a že dosiahnutie a udržanie medzinárodného mieru a bezpečnosti sa má zaistiť s najmenším vynaložením svetových ľudských a ekonomických zdrojov na zbrojenie, dohodli sa na tomto:

Článok I

Každá zmluvná strana vlastniaca jadrové zbrane sa zaväzuje nikomu neodovzdávať priamo ani nepriamo jadrové zbrane alebo iné jadrové výbušné zariadenia, ani kontrolu nad týmito zbraňami alebo jadrovými výbušnými zariadeniami, ako ani žiadnym spôsobom nepodporovať, nepodnecovať a nepovzbudzovať žiaden štát nevlastniaci jadrové zbrane k výrobe alebo k získaniu jadrových zbraní alebo iných jadrových výbušných zariadení žiadnym iným spôsobom alebo k získaniu kontroly nad týmito zbraňami alebo výbušnými zariadeniami.

Článok II

Každá zmluvná strana nevlastniaca jadrové zbrane sa zaväzuje neprijímať priamo alebo nepriamo od nikoho jadrové zbrane alebo iné jadrové výbušné zariadenia ani kontrolu nad týmito zbraňami alebo výbušnými zariadeniami, nevyrábať jadrové zbrane alebo iné jadrové výbušné zariadenia, ani ich nezískavať žiadnym iným spôsobom, ani nevyhľadávať a neprijímať žiadnu pomoc pri výrobe jadrových zbraní alebo iných jadrových výbušných zariadení.

Článok III

1. Každá strana nevlastniaca jadrové zbrane sa zaväzuje prijať záruky uvedené v dohode, o ktorej sa bude rokovať a ktorá bude uzavretá s Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu v

súlade so Štatútom Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu a systémom záruk agentúry, výlučne na overovanie plnenia záväzkov, ktoré prijala v súlade s touto Zmluvou s cieľom zabrániť neoprávnenému prevodu jadrovej energie z mierového využitia na jadrové zbrane alebo iné jadrové výbušné zariadenia. Procedúry záruk požadovaných v tomto článku sa uplatnia na východiskový alebo špeciálny štiepny materiál, a to nezávisle od toho, či sa vyrába, spracúva alebo používa v akomkoľvek hlavnom jadrovom zariadení alebo či sa nachádza mimo akéhokoľvek takého zariadenia. Záruky požadované v tomto článku sa uplatnia na všetok východiskový alebo špeciálny štiepny materiál vo všetkej mierovej jadrovej činnosti na území takéhoto štátu, pod jeho jurisdikciou alebo v činnosti kdekoľvek vykonávanej pod jeho kontrolou.

2. Každá zmluvná strana sa zaväzuje nedávať k dispozícii:

   a) východiskový alebo špeciálny štiepny materiál alebo

   b) zariadenie alebo materiál špeciálne určený alebo pripravovaný na spracovanie, využitie alebo na výrobu špeciálneho štiepneho materiálu žiadnemu štátu nevlastniacemu jadrové zbrane na mierové účely, ak sa na tento východiskový alebo špeciálny štiepny materiál nevzťahujú záruky požadované v tomto článku.

3. Záruky požadované v tomto článku budú realizované takým spôsobom, ktorý bude v súlade s článkom IV tejto Zmluvy a bude zamedzovať brzdenie ekonomického alebo technologického rozvoja zmluvných strán alebo medzinárodnej spolupráce v oblasti mierovej jadrovej činnosti, včítane medzinárodnej výmeny jadrového materiálu a zariadenia na spracovanie, využitie alebo výrobu jadrového materiálu na mierové účely v súlade s ustanoveniami tohto článku a so zásadou aplikácie záruk uvedenou v preambule Zmluvy.

4. Zmluvné strany nevlastniace jadrové zbrane uzavrú s Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu dohody za účelom splnenia požiadaviek tohto článku individuálne alebo spolu s inými štátmi v súlade so Štatútom Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu. Rokovanie o takýchto dohodách začne v priebehu 180 dní od pôvodného nadobudnutia platnosti tejto Zmluvy. Pre štáty, ktoré odovzdajú do úschovy svoje ratifikačné listiny alebo listiny o prístupe po uplynutí lehoty 180 dní, rokovanie o takýchto dohodách sa začne najneskoršie k dátumu odovzdania týchto listín. Tieto dohody nadobudnú platnosť najneskoršie osemnásť mesiacov odo dňa začatia rokovania.

Článok IV

1. Nič v tejto Zmluve sa nesmie vykladať tak, aby sa to dotýkalo neodňateľného práva všetkých zmluvných strán rozvíjať bez diskriminácie a v súlade s článkami I a II tejto Zmluvy výskum, výrobu a využitie jadrovej energie na mierové účely.

2. Všetky zmluvné strany sa zaväzujú napomáhať čo najúplnejšiu výmenu zariadení, materiálov, vedeckých a technických informácií na mierové využitie jadrovej energie a majú právo sa podieľať na takejto výmene. Zmluvné strany, ktoré majú pre to predpoklady, budú taktiež spolupracovať tak, aby prispeli jednotlivo alebo spoločne s inými štátmi alebo medzinárodnými organizáciami k ďalšiemu rozvoju mierového využitia jadrovej energie, najmä na území zmluvných strán nevlastniacich jadrové zbrane, s patričným zreteľom na potreby rozvojových oblastí sveta.

Článok V

Každá zmluvná strana sa zaväzuje vykonať príslušné opatrenia na to, aby sa zabezpečilo, že možný prospech z akéhokoľvek mierového využitia jadrových výbuchov bude v súlade s touto Zmluvou pod zodpovedajúcim medzinárodným dohľadom a prostredníctvom príslušných medzinárodných procedúr dostupný zmluvným stranám nevlastniacim jadrové zbrane na nediskriminačnom základe a že cena za použité výbušné zariadenia pre také zmluvné strany bude čo možno najnižšia a nebude zahŕňať výdavky na výskum a vývoj. Zmluvné strany nevlastniace jadrové zbrane budú môcť dosiahnuť taký prospech v súlade so špeciálnou medzinárodnou dohodou alebo dohodami prostredníctvom zodpovedajúceho medzinárodného orgánu, v ktorom budú primerane zastúpené štáty nevlastniace jadrové zbrane. Rokovanie o tejto otázke sa začne čo

možno najskôr po nadobudnutí platnosti Zmluvy. Zmluvné strany nevlastniace jadrové zbrane, pokiaľ si to budú želať, môžu získať takéto výhody aj v súlade s dvojstrannými dohodami.

Článok VI

Každá zmluvná strana sa zaväzuje viesť v duchu vôle rokovania o účinných opatreniach zastavenia pretekov v jadrovom zbrojení v blízkej budúcnosti a na jadrové odzbrojenie a taktiež o zmluve o všeobecnom a úplnom odzbrojení pod prísnou a účinnou medzinárodnou kontrolou.

Článok VII

Žiadne ustanovenie tejto Zmluvy sa netýka práva žiadnej skupiny štátov uzavierať oblastné dohody za účelom úplného odstránenia jadrových zbraní z ich území.

Článok VIII

1. Ktorákoľvek zmluvná strana môže navrhnúť zmeny v tejto Zmluve. Znenie akejkoľvek navrhovanej zmeny sa predkladá depozitárnym vládam, ktoré ho rozošlú všetkým zmluvným stranám. Potom, ak ich o to požiada jedna tretina alebo väčší počet zmluvných strán, depozitárne vlády zvolajú konferenciu, na ktorú pozvú všetky zmluvné strany na posúdenie takejto zmeny.
2. Akákoľvek zmena tejto Zmluvy musí byť schválená väčšinou hlasov všetkých zmluvných strán, včítane hlasov všetkých zmluvných strán vlastniacich jadrové zbrane, ako aj všetkých tých zmluvných strán, ktoré budú k dátumu, keď bude oznámenie o zmene rozoslané, členmi Rady guvernérov Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu. Zmena nadobudne platnosť pre každú zmluvnú stranu, ktorá odovzdá listiny o ratifikácii zmeny, po odovzdaní do úschovy ratifikačných listín väčšiny všetkých zmluvných strán, včítane ratifikačných listín všetkých zmluvných strán vlastniacich jadrové zbrane a taktiež všetkých tých zmluvných strán, ktoré budú k dátumu, keď bude oznámenie o zmene rozoslané , členmi Rady guvernérov Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu. Potom nadobudne platnosť zmena pre akúkoľvek inú zmluvnú stranu po odovzdaní jej listiny o ratifikácii zmeny do úschovy.
3. Po piatich rokoch od nadobudnutia platnosti tejto Zmluvy bude v Ženeve (Švajčiarsko) usporiadaná konferencia zmluvných strán, aby posúdila účinnosť tejto Zmluvy s cieľom ubezpečiť sa, že sa zásady preambuly a ustanovenia Zmluvy plnia. Po každých ďalších piatich rokoch môže väčšina zmluvných strán na základe predloženia príslušného návrhu depozitárnym vládam dosiahnuť zvolanie ďalších konferencií za rovnakým účelom, t.j. na posúdenie účinnosti Zmluvy.

Článok IX

1. Táto Zmluva je otvorená na podpis všetkým štátom. Ktorýkoľvek štát, ktorý nepodpíše Zmluvu pred nadobudnutím jej platnosti podľa odseku 3 tohto článku, môže k nej kedykoľvek pristúpiť.
2. Táto Zmluva podlieha ratifikácii štátov, ktoré ju podpísali. Ratifikačné listiny a listiny o prístupe budú uložené u vlád Zväzu sovietskych socialistických republík, Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a Spojených štátov amerických, ktoré sa týmto určujú za depozitárne vlády.
3. Táto Zmluva nadobudne platnosť po jej ratifikácii štátmi, ktorých vlády sú určené za depozitárov Zmluvy, a štyridsiatimi inými signatárnymi štátmi tejto Zmluvy a po uložení ich ratifikačných listín. Na účely tejto Zmluvy je štátom vlastniacim jadrové zbrane štát, ktorý vyrobil a uskutočnil výbuch jadrovej zbrane alebo iného jadrového výbušného zariadenia pred 1. januárom 1967.
4. Pre štáty, ktorých ratifikačné listiny alebo listiny o prístupe budú uložené po nadobudnutí platnosti tejto Zmluvy, nadobudne Zmluva platnosť dňom uloženia ich ratifikačných listín alebo listín o prístupe.
5. Depozitárne vlády bezodkladne upovedomia všetky štáty, ktoré túto Zmluvu podpísali alebo k nej pristúpili, o dátume každého podpisu, o dátume uloženia každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe, o dátume nadobudnutia platnosti tejto Zmluvy a o dátume, keď dostali akúkoľvek žiadosť o zvolanie konferencie, ako aj o iných oznámeniach.

6. Táto Zmluva bude zaregistrovaná depozitárnymi vládami podľa článku 102 Charty Organizácie Spojených národov.

Článok X

1. Každá zmluvná strana má pri výkone svojej štátnej zvrchovanosti právo odstúpiť od Zmluvy, ak rozhodne, že mimoriadne okolnosti súvisiace s obsahom tejto Zmluvy ohrozili zvrchované záujmy jej krajiny. O svojom odstúpení upovedomí tri mesiace vopred všetky ostatné zmluvné strany a Radu bezpečnosti Organizácie Spojených národov. Takéto oznámenie musí obsahovať vyhlásenie o mimoriadnych okolnostiach, o ktorých tento štát súdi, že ohrozili jeho zvrchované záujmy.
2. Po 25 rokoch od nadobudnutia platnosti Zmluvy bude zvolaná konferencia, aby rozhodla o tom, či platnosť Zmluvy bude naďalej časove neobmedzená alebo či jej platnosť bude predĺžená na ďalšiu určenú lehotu alebo lehoty. Toto riešenie bude prijaté väčšinou zmluvných strán.

Článok XI

Táto Zmluva, ktorej ruský, anglický, francúzsky, španielsky a čínsky text sú rovnako autentické , bude uložená v archívoch depozitárnych vlád. Náležite overené kópie tejto Zmluvy odovzdajú depozitárne vlády vládam všetkých štátov, ktoré Zmluvu podpísali alebo k nej pristúpili.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadnym spôsobom splnomocnení, túto Zmluvu podpísali.

Dané v troch vyhotoveniach v mestách Moskve, Londýne a Washingtone prvého júla roku tisícdeväťstošesťdesiateho ôsmeho.

*) Tu sa uverejňuje slovenský preklad.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.